

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยาของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลในการเลือกอาชีพผู้แทนยา สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เกรดเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป รายได้เฉลี่ยครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ บุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพคือ ตัวเอง และลักษณะองค์กรของ บิคา มารดา หรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ประกอบอาชีพอิสระ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความสำคัญในปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยา ต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors)

นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยาด้านปัจจัยบำรุงรักษาโดยรวมในระดับสำคัญมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่าให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ได้แก่ด้านค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า และความสัมพันธ์กับลูกน้อง โดยให้ระดับความสำคัญมาก กับด้านนิเทศงาน สถานภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบาย และการบริหาร ชีวิตส่วนตัว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลระดับความสำคัญในปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยา ต่อปัจจัยด้านตัวกระตุ้น (Motivator Factors)

นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยาด้านปัจจัยตัวกระตุ้น โดยรวมในระดับสำคัญมาก และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่าให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน ความสัมฤทธิ์ผล และการยอมรับนับถือ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลต่างๆ

ระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

1. ระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญโดยรวมในระดับสำคัญมากที่สุด และสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ เพศชายให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านภาวะการทำงาน ค่าตอบแทน ความสัมพันธ์กับลูกน้อง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความมั่นคง และนิเทศงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านสถานภาพ นโยบายและการบริหาร ชีวิตส่วนตัว และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า และความสัมพันธ์กับลูกน้อง และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านนิเทศงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สถานภาพ นโยบายและการบริหาร และชีวิตส่วนตัว

2.ระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยตัวกระตุ้น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญโดยรวมในระดับสำคัญมาก และสำคัญปานกลาง โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ เพศชายให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ด้านความรับผิดชอบ โอกาสก้าวหน้า การเจริญเติบโต และความสัมฤทธิ์ผล และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง ในด้านลักษณะงาน และการยอมรับนับถือ ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต ลักษณะงาน โอกาสก้าวหน้า การยอมรับนับถือ และความสัมฤทธิ์ผล

ระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเกรดเฉลี่ย

1. ระดับความสำคัญในปัจจัยจุดใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนฯของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยบำรุงรักษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเกรดเฉลี่ย ผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเกรดเฉลี่ยเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5, 2.5-2.75, 2.76-3.24 และ 3.25 ขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมากที่สุด และสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5 ให้ความสำคัญ

สำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า และ ความมั่นคง และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านนิเทศงาน สถานภาพ ความสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับลูกน้อง นโยบายและการบริหาร และชีวิตส่วนตัว กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.50-2.75 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับ ลูกน้อง ภาวะการทำงาน นิเทศงาน และความสัมพันธ์กับหัวหน้า และให้ความสำคัญในระดับ สำคัญมาก กับด้านสถานภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหาร และชีวิต ส่วนตัว กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.76-3.24 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง นิเทศงาน และการ นิเทศงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านสถานภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ชีวิตส่วนตัว และนโยบายและการบริหาร กลุ่มเกรดเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป ให้ความสำคัญในระดับสำคัญ มากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน ความมั่นคง และความสัมพันธ์กับหัวหน้า ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านความสัมพันธ์กับลูกน้อง นิเทศงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงาน สถานภาพ ชีวิตส่วนตัว และนโยบายและการบริหาร

2.ระดับความสำคัญในปัจจุบันใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขาของนักศึกษา คณะ เกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยตัวกระตุ้นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเกรดเฉลี่ย ผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเกรดเฉลี่ยเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5, 2.5-2.75, 2.76-3.24 และ 3.25 ขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับ ความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านความรับผิดชอบ และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับการเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน ความสัมฤทธิ์ผล และการยอมรับนับถือ กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.50-2.75 ให้ความสำคัญใน ระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านความรับผิดชอบ และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับการ เจริญเติบโต ความสัมฤทธิ์ผล โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน และการยอมรับนับถือ กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.76-3.24 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาส ก้าวหน้า ความสัมฤทธิ์ผล ลักษณะงาน และการยอมรับนับถือ กลุ่มเกรดเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต ลักษณะงาน โอกาส ก้าวหน้า และการยอมรับนับถือ และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง กับด้านความสัมฤทธิ์ ผล

ระดับความสำคัญในปัจจัยเชิงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยรวมของครอบครัวต่อเดือน

1. ระดับความสำคัญในปัจจัยเชิงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยรวมของครอบครัวต่อเดือนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามรายได้เฉลี่ยรวมของครอบครัวต่อเดือนออกเป็น 4 กลุ่มคือรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท, 30,001-50,000 บาทและมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมากที่สุด และสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ รายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 15,000 บาทให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความมั่นคง และภาวะการทำงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านค่าตอบแทน ความสัมพันธ์กับลูกน้อง นิเทศงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหาร สถานภาพ และชีวิตส่วนตัว รายได้เฉลี่ย 15,000-30,000 บาทให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับลูกน้อง และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านนิเทศงาน สถานภาพ นโยบายและการบริหาร และชีวิตส่วนตัว รายได้เฉลี่ย 30,001-50,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน และความมั่นคง และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านนิเทศงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง สถานภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ชีวิตส่วนตัว และนโยบายและการบริหาร รายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง นิเทศงาน และสถานภาพ และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหาร และชีวิตส่วนตัว

2. ระดับความสำคัญในปัจจัยเชิงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยตัวกระตุ้น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยรวมของครอบครัวต่อเดือนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามรายได้เฉลี่ยรวมของครอบครัวต่อเดือนออกเป็น 4 กลุ่มคือรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท, 30,001-50,000 บาทและมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ รายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 15,000 บาทให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์ ผล การยอมรับนับถือ โอกาสก้าวหน้า ความรับผิดชอบ และลักษณะงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง กับด้านโอกาสก้าวหน้า รายได้เฉลี่ย 15,000-30,000 บาทให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความ

รับผิดชอบ การเจริญเติบโต ลักษณะงาน โอกาสก้าวหน้า และความสัมฤทธิ์ผล และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง กับการยอมรับนับถือ รายได้เฉลี่ย 30,001-50,000 บาทให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน การยอมรับนับถือ และความสัมฤทธิ์ผล รายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไปให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน ความสัมฤทธิ์ผล และการยอมรับนับถือ

ระดับความสำคัญในปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะองค์กรที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองทำงาน

1. ระดับความสำคัญในปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะองค์กรที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองทำงานผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามลักษณะองค์กรที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองทำงาน แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ประกอบอาชีพอิสระ และอื่นๆ ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมากที่สุด และสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ กลุ่มรัฐบาลให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านนิเทศงาน สถานภาพ ชีวิตส่วนตัว และนโยบายและการบริหาร กลุ่มรัฐวิสาหกิจให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับลูกน้อง นิเทศงาน และภาวะการทำงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า สถานภาพ นโยบายและการบริหาร ชีวิตส่วนตัว และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน กลุ่มพนักงานเอกชนให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า ภาวะการทำงาน นิเทศงาน ความสัมพันธ์กับลูกน้อง และค่าตอบแทน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านความมั่นคง สถานภาพ นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และชีวิตส่วนตัว กลุ่มประกอบอาชีพอิสระให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน ความมั่นคง ภาวะการทำงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้า และความสัมพันธ์กับลูกน้อง และให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านนิเทศงาน สถานภาพ นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และชีวิตส่วนตัว กลุ่มอื่นๆ ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ในด้านค่าตอบแทน และภาวะการทำงาน และให้ระดับความสำคัญมาก กับด้านความมั่นคง

ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง สถานภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นิเทศงาน ชีวิตส่วนตัว และด้านนโยบายและการบริหาร

2. ระดับความสำคัญในปัจจัยจิตใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนยาของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้านปัจจัยตัวกระตุ้น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านลักษณะองค์กรที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองทำงานผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามลักษณะองค์กรที่บิดา มารดา หรือ ผู้ปกครองทำงาน แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ประกอบอาชีพอิสระ และอื่นๆ ให้ความสำคัญโดยรวม ระดับสำคัญมาก โดยเรียงลำดับตามการให้ค่าระดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มดังนี้ กลุ่มรัฐบาลให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน การยอมรับนับถือ และความสัมฤทธิ์ผล กลุ่มรัฐวิสาหกิจให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต ความสัมฤทธิ์ผล โอกาสก้าวหน้า การยอมรับนับถือ และลักษณะงาน กลุ่มพนักงานเอกชนให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต และโอกาสก้าวหน้า และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง กับด้านลักษณะงาน การยอมรับนับถือ และความสัมฤทธิ์ผล กลุ่มประกอบอาชีพอิสระให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต โอกาสก้าวหน้า ลักษณะงาน ความสัมฤทธิ์ผล และการยอมรับนับถือ กลุ่มองค์กรอื่นๆ ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในด้านความรับผิดชอบ การเจริญเติบโต และลักษณะงาน และให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง กับด้านความสัมฤทธิ์ผล โอกาสก้าวหน้า และการยอมรับนับถือ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้นำทฤษฎี สองปัจจัย (Two Factors Theory) ของ Federick Herzberg ได้แก่ ตัวกระตุ้น (Motivators) และการบำรุงรักษา (Hygienes) สองปัจจัยมีอิทธิพลสำคัญในการพิจารณาเลือกอาชีพ โดยผลของการให้ระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ผลของปัจจัย 2 ตัว ด้านปัจจัยด้านการบำรุงรักษา (Hygiene Factors) แบ่งเป็น นโยบายและการบริหาร การนิเทศงาน ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ภาวะการทำงาน ค่าตอบแทนการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ชีวิตส่วนตัว ความสัมพันธ์กับลูกน้อง สถานภาพ ความมั่นคง และด้านปัจจัยปัจจัยด้านตัวกระตุ้น (Motivator Factors) แบ่งเป็นการสัมฤทธิ์ผล การยอมรับนับถือจากผู้อื่น ลักษณะงานที่น่าสนใจ ความรับผิดชอบ โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้า และการเจริญเติบโต สามารถนำมาอภิปรายเปรียบเทียบตามทฤษฎีของสองปัจจัย และจากข้อมูลทั่วไปที่ได้จากแบบสอบถามสามารถนำมาอภิปรายในทฤษฎีการเลือกอาชีพดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮร์ซเบอร์ก พบว่ามีความสอดคล้องกันเพราะปัจจัยบำรุงรักษา และปัจจัยตัวกระตุ้น ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด และมาก ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่าปัจจัยบำรุงรักษาเป็นปัจจัยภายนอกที่บุคคลสัมผัส หรือรู้สึกได้ก่อน ปัจจัยตัวกระตุ้นซึ่งเป็นปัจจัยภายในการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยนี้จะมากขึ้นกรณีที่ได้เข้าไปทำงานแล้ว

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ พบว่ามีความสอดคล้องกันเนื่องจากบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมในการเลือกอาชีพ จากการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาผู้นั้นนอกจากตัวเองแล้วจะเห็นได้ว่าได้รับอิทธิพลค่อนข้างมากโดยเฉพาะมารดา และบิดา

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาของอัจฉรา หอมจรรยา (2545) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบัณฑิตใหม่ระดับปริญญาตรี ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการศึกษาคั้งนี้ในด้านปัจจัยส่วนตัวในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพคือตัวเอง เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพเป็นส่วนใหญ่ และปัจจัยด้านอื่นเช่น ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ความมั่นคงในงาน ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาคั้งนี้เช่นกัน

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาของศิริเพ็ญ คู่ศักดิ์ศรีสกุล (2544) ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าทำงานในองค์กรของรัฐ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างเมื่อจัดลำดับความสำคัญในแต่ละด้านนั้น พนักงานให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ สูงที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา คือให้ความสำคัญกับปัจจัยบำรุงรักษาด้านค่าตอบแทน ในระดับสำคัญมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของจิราศาสตร์ ไชยเลิศ (2540) ศึกษาถึงปัจจัยจูงใจในการทำงานของผู้แทนยาที่เป็นเภสัชกรในเขตการขายภาคเหนือ ซึ่งศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจทั้งสองปัจจัย ปัจจัยบำรุงรักษาผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก กับด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน นโยบายและการบริหารของบริษัท และการควบคุมดูแลหรือการนิเทศงาน จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันกับผลการศึกษาคั้งนี้ ในส่วนที่ไม่สอดคล้องคือด้านค่าตอบแทน ภาวะการทำงาน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ความสัมพันธ์กับลูกน้อง ให้ความสำคัญในระดับมาก แต่ผลการศึกษาคั้งนี้ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านตัวกระตุ้นผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ในทุกด้านได้แก่ ความสัมพันธ์ การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ โอกาสก้าวหน้า และการเจริญเติบโต ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาในคั้งนี้

เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของเฉลิม ศรีผดุง และคณะ (2535) ศึกษาถึงความต้องการในการรับราชการของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2534 ของมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ของรัฐ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการทดลองคือนักศึกษาให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนในการเลือกอาชีพมา ในระดับสำคัญมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

สรุปจากผลการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด กับปัจจัยด้านค่าตอบแทน ต่างจาก 10 ปีที่แล้วจากผลการศึกษาของจิราศาสตร์ ไชยเลิศ (2540) ซึ่งพบว่าให้ผลตรงข้ามกันคือ ให้ความสำคัญในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดกับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นเพราะในปัจจุบันเป็นช่วงที่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ทั่วประเทศจบการศึกษาแล้วสามารถที่จะออกไปทำงานได้เลยไม่มีพันธะผูกพันที่จะต้องออกไปรับราชการใช้ทุนให้กับรัฐบาลตามจังหวัดต่างๆเป็นเวลา 2 ปี ดังนั้นในการเลือกอาชีพในบริษัทเอกชนปัจจัยด้านค่าตอบแทนจึงมีความสำคัญมาเป็นอันดับแรก

ข้อค้นพบ

1. ปัจจัยบำรุงรักษาเมื่อพิจารณาแยกตามเพศนั้นในทุกปัจจัยทั้งนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ให้ระดับความสำคัญเหมือนกันยกเว้น ปัจจัยด้านนิเทศงาน จากค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาเพศชายให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด นักศึกษาเพศหญิงให้ระดับความสำคัญมาก
2. ปัจจัยตัวกระตุ้นเมื่อพิจารณาแยกตามเพศนั้นมี 2 ปัจจัย ที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ให้ระดับความสำคัญที่แตกต่างกันคือปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยด้านการยอมรับนับถือ นักศึกษาเพศหญิงให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก ส่วนนักศึกษาเพศชายให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง
3. นักศึกษากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5 และ 3.25 ขึ้นไปให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับลูกน้อง และด้านนิเทศงาน ในระดับสำคัญมาก ส่วนกลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.50-2.75 และ 2.76-3.24 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด
4. นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในกลุ่มน้อยกว่า 2.50, 2.76-3.24 และ 3.25 ขึ้นไปให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านสถานภาพอยู่ในระดับสำคัญมาก ส่วนกลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.50-2.75 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด
5. นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในกลุ่ม 2.76-3.24 และ 3.25 ขึ้นไป ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับสำคัญมาก ส่วนกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 และ 2.50-2.75 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

6. นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านความสัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง ส่วนกลุ่มเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 2.50-2.75 และ 2.76-3.24 ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก

7. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความค่าตอบแทน ในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้ 15,000-30,000 บาท 30,001-50,000 บาท, และมากกว่า 50,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

8. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 30,001-50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า ในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

9. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท และ 30,001-50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับลูกน้องในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้ 15,000-30,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

10. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท, 15,000-30,000 บาท และ 30,001-50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษา ด้านสถานภาพและนิเทศงานในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้มากกว่า 50,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

11. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท, 30,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้ 15,000-30,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

12. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 15,000-30,000 บาท, 30,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านลักษณะงานในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง

13. นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท, 30,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านการยอมรับนับถือในระดับสำคัญมาก ส่วนรายได้ 15,000-30,000 บาท ให้ความสำคัญในระดับสำคัญปานกลาง

14. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษาที่รับราชการ ประกอบอาชีพอิสระ และองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านนิเทศงานในระดับสำคัญมาก ส่วน รัฐวิสาหกิจ และพนักงานเอกชน ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

15. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นพนักงานเอกชน และองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความมั่นคงในระดับสำคัญมาก ส่วนรับราชการ รัฐวิสาหกิจ และประกอบอาชีพอิสระให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

16. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างานในระดับสำคัญมาก ส่วนองค์กรรับราชการ พนักงานเอกชน และประกอบอาชีพอิสระให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

17. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับลูกน้องในระดับสำคัญมาก ส่วนองค์กรรับราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน และประกอบอาชีพอิสระ ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

18. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ประกอบอาชีพอิสระ และองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับสำคัญมาก ส่วนรับราชการ ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด

19. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นพนักงานเอกชน และองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านความสัมฤทธิ์ผล และด้านการยอมรับนับถือ ระดับสำคัญปานกลาง ส่วนองค์กรรับราชการ ประกอบอาชีพอิสระ และรัฐวิสาหกิจ ให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก

20. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นองค์กรอื่นๆ ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านโอกาสก้าวหน้าในระดับสำคัญปานกลาง ส่วนองค์กรรับราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน และประกอบอาชีพอิสระให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก

21. ลักษณะองค์กรของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ที่เป็นพนักงานเอกชน ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยตัวกระตุ้นด้านลักษณะงานในระดับสำคัญปานกลาง ส่วนองค์กรรับราชการ รัฐวิสาหกิจ ประกอบอาชีพอิสระ และองค์กรอื่นๆให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพผู้แทนขายของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาให้ระดับความสำคัญของปัจจัยบำรุงรักษาในระดับสำคัญมากที่สุด และปัจจัยด้านตัวกระตุ้นในระดับมาก ในปัจจัยบำรุงรักษา นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่าตอบแทนในระดับสำคัญมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และปัจจัยตัวกระตุ้น นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรับผิดชอบในระดับสำคัญมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และส่วนใหญ่อิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมาจากตัวเองดังนั้นในการพิจารณาเลือกอาชีพผู้แทนขายนั้น นักศึกษาจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆที่ได้ทำการศึกษาซึ่งปัจจัยบำรุงรักษาเป็นปัจจัยภายนอกที่นักศึกษาได้รับรู้ก่อนทำให้การให้ระดับความสำคัญสูงกว่าปัจจัยตัวกระตุ้น ซึ่งปัจจัยที่ถูกให้ความสำคัญมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ย คือด้านค่าตอบแทน ทางบริษัทควรพิจารณาเรื่องค่าตอบแทน เช่น เงินเดือน รางวัลจากการขาย (Incentive) - สวัสดิการ และการขึ้นเงินเดือน ซึ่งนักศึกษาเภสัชศาสตร์เป็นเป้าหมายสำคัญที่แต่ละบริษัทจะสรรหาเข้ามาทำงานในอาชีพผู้แทนขาย โดยที่นักศึกษาจะพิจารณาจากค่าตอบแทนในการเลือกที่จะสมัครงานกับบริษัทต่างๆ ถ้าค่าตอบแทนสูงมักได้รับการพิจารณาก่อน

ส่วนปัจจัยตัวกระตุ้นมีความสำคัญคือ เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ดังนั้น บริษัทฯที่จะพิจารณาในการสรรหานักงานตำแหน่งผู้แทนขายควรมีแนวทางและวางแผนเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นในการทำงาน เพื่อให้ตำแหน่งที่ต้องการสรรหาได้บุคคลากรที่เหมาะสมและมีคุณภาพ จากผลการศึกษานักศึกษาเภสัชศาสตร์ได้ให้ระดับความสำคัญกับความรับผิดชอบในระดับสำคัญมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาให้ความสำคัญถึงปัจจัยความรับผิดชอบด้านขอบเขตความรับผิดชอบในการทำอาชีพผู้แทนขาย และให้ความสำคัญมากในการทำงานที่เป็นอิสระ

ปัจจัยบำรุงรักษาอื่นๆที่บริษัทควรให้สนใจคือภาวะการทำงาน ความมั่นคง ความสัมพันธ์กับหัวหน้า และความสัมพันธ์กับลูกน้อง ซึ่งเป็นปัจจัยนักศึกษาให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด เห็นได้ว่านักศึกษามองถึงบริษัทว่าให้การสนับสนุนการทำงาน ความมั่นคงของบริษัทอย่างไร และบรรยากาศในการทำงานคือหัวหน้างานที่ต้องร่วมงานด้วย ดังนั้นบริษัทควรพิจารณาเรื่องการนำเสนอข้อมูลของการให้การสนับสนุนทั้งจากหัวหน้างานและบริษัท ประกอบกับการสร้างความมั่นคงของบริษัทเพื่อเป็นการจูงใจให้มีการตัดสินใจ

ปัจจัยตัวกระตุ้นด้านอื่นๆ เช่น ด้านการเจริญเติบโต นักศึกษาให้ความสำคัญถึงปัจจัยการเจริญเติบโตในระดับสำคัญมาก โดยเฉพาะด้านมีการพัฒนาตัวเองตลอดเวลา ความหลากหลายของตำแหน่งงาน (Career Path) และระบบการฝึกอบรมในบริษัท ดังนั้นการที่บริษัทฯพัฒนาด้านการ

พัฒนาความก้าวหน้า (Career Development) ที่ชัดเจนเป็นข้อมูลในการพิจารณาของผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่บริษัทต้องการได้

ผลจากการศึกษานี้จะมีประโยชน์ต่อบริษัทฯ ในอันที่จะสรรหาบุคลากรที่พึงประสงค์ไว้ โดยคำนึงเสมอว่า ความพอใจในงานจะทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกอาชีพผู้แทนยาและความพยายามพัฒนาปัจจัยต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมจากปัจจัยบำรุงรักษาและปัจจัยตัวกระตุ้น ให้บริษัทสามารถแข่งขันได้เปรียบในการแข่งขันในอุตสาหกรรมยาต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved